

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 9 maja 2024 r.

Poz. 4685

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.133.2024.4

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 15 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

orzekam

nieważność § 6 pkt 3 uchwały nr LXXXV/526/2024 Rady Miejskiej w Opalenicy z dnia 15 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 15 marca 2024 r. Rada Miejska w Opalenicy podjęła uchwałę nr LXXXV/526/2024 w sprawie ustanowienia pomnika przyrody, dalej „uchwała”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40, 572, 1463, 1688) oraz art. 44 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 22 marca 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził co następuje:

Zgodnie z treścią art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.), dalej: „ustawa”, ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała rady gminy, o której mowa w art. 44 ust. 1 ustawy, określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 (art. 44 ust. 2 ustawy).

Stosownie zaś do treści art. 45 ust. 1 ww. ustawy, w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;

- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 11) umieszczania tablic reklamowych.

W § 6 pkt 3 uchwały Rada Miejska w Opalenicy w stosunku do ustanowionego pomnika przyrody wprowadziła zakaz „uszkodzenia i niszczenia gleby”.

Powołany przepis art. 44 ust. 2 ustawy uprawnia organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do ustalenia w uchwale w sprawie ustanowienia pomnika przyrody zakazów właściwych dla tego obiektu, wybranych spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ww. ustawy. Tym samym rada nie może modyfikować ani poszerzać katalogu zakazów o inne uregulowania.

Rada Miejska w Opalenicy wprowadzając zakaz określony w § 6 pkt 3 uchwały zmodyfikowała zakaz określony w art. 45 ust. 1 pkt 3 ustawy, poprzez zastąpienie ustawowego zwrotu „zanieczyszczenia gleby” sformułowaniem „niszczenia gleby”.

Podkreślić również należy, iż rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia ustawowego udzielonego jej przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego, a w ramach udzielonej jej delegacji w tych działaniach nie może wkraczać w materię uregulowaną ustawą. Z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy również wyciągnąć wnioski o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji, co potwierdza NSA w wyroku z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11, CBOSA: „(...) powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje naruszony w stopniu istotnym nie tylko poprzez regulowanie przez gminę raz jeszcze tego, co zostało już uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego”.

W świetle powyższego, należało orzec jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Agata Sobczyk

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Opalenicy

Burmistrz Opalenicy